

SÄKERHETSATABLAD

Enligt 1907/2006 bilaga II 2015/830 och 1272/2008

(Alla hänvisningar till EU-förordningar och direktiv är förkortade till endast nummerbeteckningen)

Revisionsdatum 2019-02-14

Ersätter blad utfärdat 2017-08-28

Versionsnummer 4.0

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn Diagraph MP ink & OneShot patr. alla färger

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Identifierade användningar Bläck

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Företag Nermans Märksystem AB

Box 347

65108 KARLSTAD

Telefon +46 (0) 54 - 221580

E-post info@nermans.se

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

I akuta fall: Ring 112, begär giftinformation.

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Brandfarliga vätskor (Kategori 3), H226

Irriterar ögonen (Kategori 2), H319

2.2 Märkningsuppgifter

Faropiktogram

Signalord

Varning

Faroangivelser

H226

Brandfarlig vätska och ånga

H319

Orsakar allvarlig ögonirritation

Skyddsangivelser

P210

Får inte utsättas för värme, heta ytor, gnistor, öppen låga eller andra antändningskällor. Rökning förbjuden

P280

Använd ögonskydd

P305+P351+P338

VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja

P337+P313

Vid bestående ögonirritation: Sök läkarhjälp

P403+P235

Förvaras på väl ventilerad plats. Förvaras svalt

P501

Innehållet och behållaren lämnas till auktoriserad avfallshanteringsanläggning

2.3 Andra faror

Ej angivet.

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

3.2 Blandningar

Observera att tabellen visar kända faror för ingredienserna i ren form. Farorna minskas eller elimineras när de blandas eller späds ut, se Avsnitt 16d.

Beståndsdel	Klassificering	Koncentration
4-HYDROXI-4-METYLPENTAN-2-ON		
CAS nr: 123-42-2 EG nr: 204-626-7 Index nr: 603-016-00-1	Flam Liq 3, Eye Irrit 2; H226, H319	42 - 50 %
2-METOXI-1-METYLETYLACETAT		
CAS nr: 108-65-6 EG nr: 203-603-9 Index nr: 607-195-00-7 REACH: 01-2119475791-29	Flam Liq 3; H226	0,5 - 2 %

Förklaringar till ingrediensernas klassificering och märkning ges i Avsnitt 16e. Officiella förkortningar är skrivna med normal stil. Med kursiv stil anges specifikationer och/eller kompletteringar som använts vid beräkning av blandningens klassifikation, se Avsnitt 16b.

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Generellt

Vid minsta tvekan eller om symptom uppstår, sök läkare.

Vid inandning

För den skadade till frisk luft.

Vid inandning av stora mängder rök, dimma eller stoft, skölj näsa, mun och svalg med vatten; Om symptom uppstår kontakta läkare.

Vid kontakt med ögonen

Om möjligt avlägsna omedelbart eventuella kontaktlinser.

Spola ögat flera minuter med tempererat vatten. Om irritation kvarstår kontakta läkare, helst ögonspecialist.

Vid hudkontakt

Tag av förorenade kläder.

Normal tvättning av huden anses som tillräckligt; Om symptom ändå uppkommer, kontakta läkare.

Vid förtäring

Skölj först munnen noggrant med mycket vatten och SPOTTA UT sköljvattnet. Drick sedan minst en halv liter vatten och kontakta läkare. Framkalla EJ KRÄKNING.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Vid inandning

Lätt irritation kan förekomma.

Vid kontakt med ögonen

Allvarlig ögonirritation kan förekomma.

Vid hudkontakt

Hudirritation kan förekomma.

Vid förtäring

Förtäring kan orsaka obehag eller försämrat allmänläge.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Vid kontakt med läkare, se till att ha detta säkerhetsdatablad till hands.

Symptomatisk behandling.

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel

Släckes med vattendimma, pulver, koldioxid eller alkoholbeständigt skum.

Olämpliga släckmedel

Får ej släckas med vatten med högt tryck.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Brinner under utveckling av rök innehållande hälsoskadliga gaser (kolmonoxid och koldioxid) samt, vid ofullständig förbränning, aldehyder och andra giftiga, hälsofarliga, irriterande eller miljöfarliga ämnen.

Observera att släckvattnet kan innehålla giftiga eller i övrigt skadliga ämnen.

Vid brand kan hälsoskadliga eller i övrigt skadliga ämnen spridas.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Skyddsåtgärder vidtas med hänsyn till övrigt material på brandplatsen.
Vid brand använd friskluftsmask.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Vid utsläpp i skyddat vatten, kontakta omedelbart räddningstjänsten, tel 112.

Observera risken för antändning.

Stäng av utrustning med öppen låga, glöd eller annan hetta.

Observera risken för gnistbildning på grund av statisk elektricitet. Tag ej av kläder i det rum där spill skett.

Bryt strömtilförsel med huvudbrytare men ej med brytare i rummet där spill skett.

Vid behov, utrym olycksplatsen och tillkalla räddningstjänst.

Håll obehöriga och oskyddade personer på säkert avstånd.

Inandas ej ångorna och undvik kontakt med hud, ögon och kläder vid sanering.

Sörj för god ventilation.

Använd rekommenderad skyddsutrustning, se avsnitt 8.

Kemskyddsdräkt bör användas vid allt räddnings- och saneringsarbete.

Använd friskluftsmask vid låg eller okänd syrehalt.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Förhindra utsläpp till avlopp, mark eller vattendrag.

Bör hindras från att komma ned i avloppssystem, källare och gropar, eller andra platser där gasansamling kan vara farlig.

Informera räddningstjänsten vid större spill.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Använd INTE gnistalstrande redskap vid sanering.

Sug upp vätskan i inert absorptionsmedel t ex vermikulit, saml ihop materialet och skicka det för avfallshantering.

Resterna efter sanering lämnas som farligt avfall. Kontakta kommunens renhållningsverk för närmare information. Visa detta säkerhetsdatablad.

Sörj för god ventilation efter sanering.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Se avsnitt 8 och 13 för personlig skyddsutrustning och avfallshantering.

AVSNITT 7: Hantering och lagring

7.1 Skyddsåtgärder för säker hantering

Håll denna produkt avskild från matvaror och utom räckhåll för barn och husdjur.

Öppen eld, heta föremål, gnistbildning eller andra antändningskällor får inte förekomma i lokal där denna produkt hanteras.

Arbete med farliga kemikalier bör utföras i dragskåp eller i övrigt i lämpliga väl ventilerade utrymmen.

Produkten kan laddas upp elektrostatiskt. Jorda alltid vid överföring från en behållare till en annan. Använd inte verktyg som kan ge upphov till gnistbildning.

Inandas ej ångorna och undvik kontakt med hud, ögon och kläder.

Hanteras i lokal med modern ventilationsstandard.

Förvaras oåtkomligt för barn och husdjur.

Ät, drick och rök inte i lokal där denna produkt hanteras.

Tvätta händerna efter hantering av produkten.

Tag av nedstänkta kläder.

Tvätta nedstänkta kläder innan de används igen.

Håll skilt från inkompatibla produkter.

Använd rekommenderad skyddsutrustning, se avsnitt 8.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Produkten skall förvaras så att hälso- och miljörisiker förebyggs. Undvik kontakt med människor och djur och släpp inte ut produkten i känslig miljö.

Denna produkt skall förvaras så att den är svåråtkomlig för små barn och väl avskild från produkter som är avsedda att förtäras.

Förvaras i väl tillsluten originalförpackning.

Förvaras endast i originalförpackningen.

Förvaras i väl ventilerat utrymme.

Förvaras som brandfarlig vätska.

Lagras ej över normal rumstemperatur eller i direkt solljus.

Använd alltid förseglade och tydligt märkta förpackningar.

Förvaras torrt och svalt.

Förvaras ej i närheten av inkompatibla material (se avsnitt 10.5).

7.3 Specifik slutanvändning

Se identifierade användningar i Avsnitt 1.2.

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

8.1.1 Nationella gränsvärden

4-HYDROXI-4-METYLPENTAN-2-ON

Sverige (AFS 2018:1)

Nivågränsvärde 25 ppm / 120 mg/m³

Korttidsgränsvärde 50 ppm / 240 mg/m³

Anm. V

TITANDIOXID

Sverige (AFS 2018:1)

Nivågränsvärde 5 mg/m³ (Totaldamm)

KOLPULVER

Sverige (AFS 2018:1)

Nivågränsvärde 3 mg/m³ (Inhalerbar fraktion)

2-METOXI-1-METYLETYLACETAT

Sverige (AFS 2018:1)

Nivågränsvärde 50 ppm / 275 mg/m³

Korttidsgränsvärde 100 ppm / 550 mg/m³

Anm. H

Förklaringar till förkortningar ges i Avsnitt 16b

DNEL

2-METOXI-1-METYLETYLACETAT

	Exponeringstyp	Exponeringsväg	Värde
Konsument	Kroniska Systemiska	Inhalation	33 mg/m ³
Arbetstagare	Kroniska Systemiska	Dermalt	769 mg/kg bw
Arbetstagare	Kroniska Lokala	Inhalation	550 mg/m ³
Arbetstagare	Kroniska Systemiska	Inhalation	275 mg/m ³
Konsument	Kroniska Lokala	Inhalation	33 mg/m ³
Konsument	Kroniska Lokala	Dermalt	320 mg/kg bw
Konsument	Kroniska Systemiska	Oralt	36 mg/kg bw

PNEC

2-METOXI-1-METYLETYLACETAT

Miljöskyddsmål	PNEC-värde
Sötvatten	0,635 mg/L
Sediment i sötvatten	3,29 mg/kg dw
Havsvatten	0,064 mg/L
Sediment i havsvatten	0,329 mg/kg dw
Mikroorganismer i avloppsrening	100 mg/L
Mark (jordbruk)	0,29 mg/kg dw
Intermittent	6,35 mg/L

8.2 Begränsning av exponeringen

För förebyggande av risker i arbetet måste hänsyn tas till hälsofarorna (se Avsnitt 2, 3 och 11) med denna produkt eller någon av dess ingredienser enligt EU-direktiv 89/391 och 98/24 samt nationell arbetsmiljölöslagstiftning.

8.2.1 Lämpliga tekniska kontrollåtgärder

Hanteras i lokal med god ventilation.

Nöddusch och ögonspolning skall finnas på arbetsplatsen.

Använd punktutsug.

Ögonskydd/ansiktsskydd

Använd tättslutande skyddsglasögon enligt standard EN166.

Hudskydd

Använd lämpliga skyddskläder.

Använd skyddshandskar som uppfyller normen EN374 vid risk för direktkontakt.

Andningsskydd

Använd lämpligt andningsskydd vid otillräcklig ventilation.

Gasfilter AX rekommenderas.

8.2.3 Begränsning av miljöexponeringen

För begränsning av miljöexponering, se Avsnitt 12.

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

a) Utseende	Form: vätska. Färg: svart.
b) Lukt	Ej angiven
c) Lukttröskel	Ej angiven
d) pH-värde	Ej angiven
e) Smältpunkt/frys punkt	Ej angiven
f) Initial kokpunkt och kokpunktsintervall	150 °C
g) Flampunkt	56,0 °C
h) Avdunstningshastighet	Ej angiven
i) Brandfarlighet (fast form, gas)	Ej tillämpligt
j) Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns	Nedre explosionsgräns 1.4% Övre explosionsgräns 8.1%
k) Ångtryck	0,11
l) Ångdensitet	Ej angiven
m) Relativ densitet	1,214 kg/L
n) Löslighet	Löslighet i vatten: Svårslöslig (0.1-0.5%)
o) Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten	Ej tillämpligt
p) Självantändningstemperatur	Ej angiven
q) Sönderfallstemperatur	Ej angiven
r) Viskositet	Ej angiven
s) Explosiva egenskaper	Ej tillämpligt
t) Oxiderande egenskaper	Ej tillämpligt

9.2 Annan information

Inga uppgifter tillgängliga

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Ångor kan bilda explosiva blandningar med luft.

10.2 Kemisk stabilitet

Produkten är stabil under normala lagrings- och användningsbetingelser.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Kan avge flyktiga, brandfarliga ångor. Undvik hantering i närheten av värme- och antändningskällor.

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Undvik uppvärmning, gnistor och öppna lågor.

Skydda mot värme och direkt solljus.

10.5 Oförenliga material

Undvik kontakt med syror, baser, oxidationsmedel och reduktionsmedel.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Inga vid normala förhållanden.

AVSNITT 11: Toxikologisk information

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Ej angivet.

Akut toxicitet

Produkten är inte klassificerad som akuttoxisk.

4-HYDROXI-4-METYLPENTAN-2-ON

LD50 kanin 24h: 13630 mg/kg Dermal

LD50 råtta 24h: 2520 mg/kg Oralt

Frätande/irriterande på huden

Blandningen är bedömd som helhet och klassad som varken frätande eller irriterande på huden. Lätt irritation kan förekomma vid långvarig eller upprepad kontakt.

Allvarlig ögonskada/ögonirritation

Orsakar allvarlig ögonirritation.

Luftvägs-/hudsensibilisering

Ej sensibiliserande.

Mutagenitet i könsceller

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Cancerogenitet

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Reproduktionstoxicitet

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Specifik organtoxicitet - enstaka exponering

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Specifik organtoxicitet - upprepad exponering

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Fara vid aspiration

Produkten är inte klassificerad som aspirationstoxisk.

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1 Toxicitet

Produkten är eller innehåller ämne som klassats som irriterande. Skadlig inverkan på djur, växter och mikroorganismer i närmiljön kan inte uteslutas.

Förhindra utsläpp i mark, vatten och avlopp.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Uppgift om persistens och nedbrytbarhet saknas men det finns ingen anledning att anta att produkten är svårnedbrytbar.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Uppgift om bioackumulering saknas men det finns ingen anledning att befara detta.

12.4 Rörlighet i jord

Produkten är inte blandbar med vatten.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Ingen kemikaliesäkerhetsrapport har utförts.

12.6 Andra skadliga effekter

Uppgifter saknas.

AVSNITT 13: Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallshantering för produkten

Förhindra utsläpp i avlopp.

Denna produkt återvinns normalt inte.

Kasserad produkt skall omhändertas som farligt avfall enligt gällande föreskrifter.

Förpackningar som inte är helt tömda kan innehålla rester av farliga ämnen och ska därför omhändertas som farligt avfall enligt ovan. Förpackningar som är helt tömda kan lämnas för materialåtervinning.

Produkten är brandfarlig och avfallet ska därför, om det ej behandlats så att denna risk elimineras, betraktas som farligt avfall.

Beakta lokala föreskrifter.

Se även avfallsförordningen SFS 2011:927.

Klassificering enligt 2011:927

Rekommenderad avfallskod: 08 03 12 Tryckfärgsavfall som innehåller farliga ämnen

AVSNITT 14: Transportinformation

Där ej annat angivits gäller informationen för samtliga transportslag enligt FN:s modellregelverk, dvs ADR (väg), RID (järnväg), ADN (inre vattenvägar), IMDG (sjötransport) och ICAO (IATA) (flygtransport).

14.1 UN-nummer

1210

14.2 Officiell transportbenämning

TRYCKFÄRG

14.3 Faroklass för transport

Klass

3: Brandfarliga vätskor

Klassificeringskod (ADR/RID)

F1: Brandfarliga vätskor med flampunkt högst 60 °C

Etiketter

14.4 Förpackningsgrupp

Förpackningsgrupp III

14.5 Miljöfaror

Ej tillämpligt

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

Tunnelrestriktioner

Tunnelkategori: D/E

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Ej tillämpligt

14.8 Övrig transportinformation

Transportkategori: 3; Högsta totalmängd per transportenhet 1000 kg eller liter

Stuvningskategori A (IMDG)

Nödinstruktioner (EmS) vid BRAND (IMDG) F-E

Nödinstruktioner (EmS) vid SPILL (IMDG) S-D

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Ej angivet.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Bedömning och kemikaliesäkerhetsrapport enligt 1907/2006 Bilaga I har ännu ej utförts.

AVSNITT 16: Annan information

16a. Upplysningar om vilka förändringar som har gjorts av den föregående versionen

Revisioner av detta dokument

Tidigare versioner

2017-08-28 Ändringar i sektion 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13.

16b. Förklaring till förkortningarna i säkerhetsdatabladet

Fulltext för koder för faroklass och kategori nämnda i Avsnitt 3

Flam Liq 3 Brandfarliga vätskor (Kategori 3)

Eye Irrit 2 Irriterar ögonen (Kategori 2)

Förklaringar till förkortningar i Avsnitt 8

Sverige (AFS 2018:1)

V Vägledande korttidsgränsvärde

H Ämnet kan lätt upptas genom huden

Förklaringar till förkortningar i Avsnitt 14

ADR Europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg

RID Reglementet för internationell transport av farligt gods på järnväg

IMDG IMDG-koden (International Maritime Dangerous Goods Code)

ICAO International Civil Aviation Organization, den internationella organisationen för civil luftfart (ICAO, 999 University Street, Montreal, Quebec H3C 5H7, Canada)

IATA Internationella lufttransportföreningen

Tunnelrestriktionskod: D/E; Transport i bulk eller tank: Passage förbjuden genom tunnlar av kategori D och E, Annan transport: Passage förbjuden genom tunnlar av kategori E

Transportkategori: 3; Högsta totalmängd per transportenhet 1000 kg eller liter

16c. Hänvisningar till viktig litteratur och datakällor

Datakällor

Primärdata för beräkningen av farorna har i första hand hämtats från den officiella europeiska klassifikationslistan, 1272/2008 Bilaga I, uppdaterad till 2019-02-14.

Där sådana uppgifter saknas har i andra hand använts den dokumentation som ligger till grund för den officiella klassificeringen, t ex IUCLID (International Uniform Chemical Information Database). I tredje hand har använts information från ansedda internationella kemikalieföretag, och i fjärde från övrig tillgänglig information, t ex från andra leverantörers säkerhetsdatablad eller från ideella organisationer, varvid en expertbedömning skett av källans trovärdighet. Om, trots detta, tillförlitlig information inte hittats, så har farorna bedömts av expertis på grundval av kända faror från liknande ämnen, varvid principerna i 1907/2006 och 1272/2008 har följts.

Fulltext för författningar nämnda i detta säkerhetsdatablad

1907/2006 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG

2015/830 KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU) 2015/830 av den 28 maj 2015 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach)

1272/2008 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006

AFS 2018:1 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om hygieniska gränsvärden

2011:927 Avfallsförordning (SFS 2011:927)

16d. Metoder för att utvärdera information som avses 1272/2008 Artikel 9 som användes för klassificeringen

Beräkningen av farorna med denna blandning har gjorts som en sammanvägd bedömning med hjälp av en expertbedömning i enlighet med 1272/2008 Bilaga I, där all tillgänglig information som kan ha betydelse för att fastställa farorna med blandningen vägs samman, och i enlighet med 1907/2006 Bilaga XI.

16e. En förteckning över relevanta faroangivelser och skyddsangivelser

Fulltext för faroangivelser enligt GHS/CLP nämnda i Avsnitt 3

H226 Brandfarlig vätska och ånga

H319 Orsakar allvarlig ögonirritation

16f. Råd om lämplig utbildning för anställda för att skydda människors hälsa och miljön

Varning för felaktig användning

Denna produkt kan orsaka skada vid felaktig användning. Tillverkaren, distributören eller leverantören ansvarar ej för skador till följd av annan användning än den för vilken produkten är avsedd.

Övrig relevant information

Ej angivet

Uppgifter om detta dokument

Detta säkerhetsdatablad är producerat och kontrollerat av KemRisk®, KemRisk Sweden AB, Platensgatan 8, SE-582 20 Linköping, Sverige, www.kemrisk.se